

YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Sermaye Piyasası Kurulu (“**Kurul**”) tarafından 23.06.2016 tarihli ve 29751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan III-52.1.a sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (III-52.1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (“**Değişiklik Tebliği**”) ile III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği’nde (“**Yatırım Fonları Tebliği**”) ve yine Kurul tarafından 24.06.2016 tarih ve 2016/20 sayılı Haftalık Bülten’de yayımlanan karar ile Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’de ve Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’de çeşitli hususlarda değişiklik yapılmasına karar verilmiştir. Değişiklik Tebliği ve Kurul kararı doğrultusunda Yatırım Fonları Tebliği’nin değişikliğe uğrayan başlıca hükümleri aşağıda izah edilmektedir.

- (i) **Banka tanımı:** “*Tanımlar ve kısaltmalar*” başlıklı 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan *banka* tanımı, yurtdışı bankaları da kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Değişiklik ile birlikte yurtdışı bankalar da Yatırım Fonları Tebliği kapsamında banka olarak kabul edilecek olup, Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’e göre unvanında “yabancı” veya “döviz” ibaresi yer alan fonlar tarafından yurtdışı bankalarda mevduat/katılma hesaplarına yatırım yapılabilecektir.
- (ii) **Yurtiçi organize para piyasası işlemleri:** “*Şemsiye fon*” başlıklı 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (h) bendine yapılan ekleme ile birlikte, *yurtiçi organize para piyasası işlemleri de* portföye alınacak varlıklar arasında sayılmıştır. Ayrıca “*Diğer sınırlamalar*” başlıklı 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasında yer alan fon portföyünün en fazla %20’sinin Takasbank Para Piyasası işlemlerinden oluşacağına ilişkin hüküm “*Fon toplam değerinin en fazla %20’si Takasbank Para Piyasası ve yurtiçi organize para piyasası işlemlerinden oluşur. Para piyasası fonları ve değişken fonlar için bu fıkradaki sınırlama uygulanmaz.*” şeklinde değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile birlikte, Takasbank para piyasası dışındaki yurtiçi organize para piyasalarında da fon toplam değerinin en fazla %20’sine kadar işlem yapılması mümkün hale gelmiş ve para piyasası fonları ve değişken fonlar için sınırlama tamamen kaldırılmıştır.
- (iii) **Kıymetli maden şemsiye fonları:** “*Şemsiye fon türleri*” başlıklı 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde değişiklik yapılmıştır. Değişiklik öncesinde kıymetli maden şemsiye fonlarının yalnızca *borsada işlem gören altın ve*

diğer kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarına yatırılan fonları kapsayabileceği öngörülmekte iken, değişiklik ile birlikte kıymetli maden şemsiye fonlarının kıymetli madenlere dayalı para piyasası araçlarına yatırılan fonları da kapsayabileceği hükme bağlanmıştır.

- (iv) **Hisse senedi yoğun fon:** “Şemsiye fon türleri” başlıklı 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Değişiklik ile pay endekslerine dayalı ürünlerin %80’lik oranın hesaplanmasında ne şekilde dikkate alınacağı açıklığa kavuşturulmuştur.
- (v) **Katılma paylarının yabancı para birimleri üzerinden alım satımı:** “Katılma paylarının alımı-satımı” başlıklı 15 inci maddenin sekizinci fıkrasının kapsamı genişletilmiştir. Değişiklik öncesinde ilgili maddede yalnızca *fon toplam değerinin en az %80’i oranında yabancı para ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan fonlar* düzenlenmekte iken, Değişiklik Tebliği’nin 4 üncü maddesi ile *unvanında “(Döviz)” ibaresi yer alan fonlar¹* da madde kapsamına dâhil edilmiş ve bu fonlara ilişkin katılma payı alım satım işlemlerinin de yabancı para birimleri üzerinden gerçekleştirilebileceği hükme bağlanmıştır.
- (vi) **Grup riski hesaplaması:** “Fon portföyüne alınacak varlıklar ve ihraççularına ilişkin sınırlamalar” başlıklı 17 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yapılan değişiklik uyarınca, fon toplam değerinin %20’sinden fazlasının aynı grubun para ve sermaye piyasası araçlarına yatırılamayacağına ilişkin sınırlama, varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen sermaye piyasası araçları için %35 olarak uygulanacaktır. Fıkroda ayrıca kira sertifikaları bakımından ihraççı olarak fon kullanıcılarının dikkate alınacağı açıkça vurgulanmıştır.
- (vii) **Borsa dışı işlemler:** “Fon portföyündeki varlıkların borsada işlem görme esasları ve borsa dışında taraf olunan sözleşmelere ilişkin sınırlamalar” başlıklı 19 uncu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “**Borsada işlem gören kamu dış borçlanma araçlarının,**

¹ 13.11.2015 tarih ve 31/1437 sayılı Kurul Kararı ile Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’de yapılan değişiklik sonrası, fon toplam değerinin en az %80’inin devamlı olarak yerli ve yabancı ihraççıların döviz cinsinden ihraç edilmiş para ve sermaye piyasası araçlarından oluşması halinde, anılan fonların unvanında “(Döviz)” ibaresine yer verilmesi hükme bağlanmıştır.

*borsa dışında yapılacak işlemler ile fon portföyüne dâhil edilmesi veya fon portföyünden çıkarılması mümkündür.” hükmü, “**Kamu ve özel sektör dış borçlanma araçlarının**, borsa dışında yapılacak işlemler ile fon portföyüne dâhil edilmesi veya fon portföyünden çıkarılması mümkündür.” şeklinde değiştirilmiştir. Değişiklik ile birlikte, özel sektör dış borçlanma araçlarının da borsa dışında yapılacak işlemler ile fon portföyüne dâhil edilmesi ve portföyden çıkarılması mümkün hale gelmiş ve bu araçlar bakımından borsada işlem görme şartı madde metninden çıkarılmıştır.*

- (viii) Para piyasasından borçlanma:** *“Fonun kredi işlemleri ile repo ve ters repo işlemlerine ilişkin sınırlamalar” başlıklı 21 inci maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile birlikte, borçlanma amacıyla, Takasbank para piyasası işlemleri dışında da yurtiçi organize para piyasası işlemleri yapılabileceği hükme bağlanmıştır.*
- (ix)** *“Belirli yatırımcılara tahsis edilmiş fonlar ile bir varlık veya varlık grubuna yatırım yapan fonlara ilişkin sınırlamalar” başlıklı 23 üncü maddenin beşinci fıkrasının kapsamı genişletilmiştir. Değişiklik öncesinde ilgili maddede yalnızca fon toplam değerinin en az %80’i oranında yabancı para ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapan fonlar düzenlenmekte iken, Değişiklik Tebliği’nin 8 inci maddesi ile unvanında “(Döviz)” ibaresi yer alan fonlar da madde kapsamına dâhil edilmiş ve bu fonların da nakit ihtiyacının karşılanması amacıyla yurt dışında borsa dışı repo sözleşmelerine taraf olabileceği öngörülmüştür.*
- (x) Hisse senedi yoğun fonlar:** *“Serbest fonlar” başlıklı 25 inci maddenin on ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere “Unvanında ‘hisse senedi’ ibaresi yer alan serbest fonların, bu Tebliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hükümler uygulanmak kaydıyla, serbest şemsiye fona bağlı hisse senedi yoğun fon olarak ihraç edilmesi mümkündür.” hükmü eklenmiştir. Değişiklikler sonrası, hisse senedi yoğun fon kontrolünün fon portföy değeri esas alınarak yapılması hükme bağlanmış ve hisse senedi yoğun fonların serbest şemsiye fonlar altında ihracı mümkün hale gelmiştir.*

Yatırım Fonları Tebliği’nde yapılan değişiklikler, Değişiklik Tebliği’nin yayım tarihi olan 23.06.2016 itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Değişiklik Tebliği'ne <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/06/20160623-30.htm?submenuheader=null>, Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'in güncel haline <http://www.spk.gov.tr/displayfile.aspx?action=displayfile&pageid=1087&submenuheader=0>, Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'in güncel haline ise <http://www.spk.gov.tr/indexpage.aspx?pageid=1206&submenuheader=0> adresinden ulaşılması mümkündür.